

Przygotowania do Sprawdzianu 2015 czas zacząć ...

Obecni uczniowie klas V są pierwszym rocznikiem, który realizuje nową podstawę programową w całości - począwszy od klasy pierwszej szkoły podstawowej, toteż będą oni również pierwszym rocznikiem, który w roku 2105 przystąpi do sprawdzianu szóstoklasisty przeprowadzanego według nowej formuły.

Zmiany – w stosunku do obecnego kształtu sprawdzianu ogromne – to zmiany nie tylko organizacyjne, ale również merytoryczne i jakościowe. Warto więc już teraz podjąć działania, które pomogą uczniom odnieść sukces na ich pierwszym egzaminie.

Zmiany organizacyjne

W Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. nr 83, poz. 562, ze zm.) oraz – w szczególności – rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 kwietnia 2013 r. zmieniające powyższe rozporządzenie (Dz.U. z 2013 r., poz. 520) czytamy:

Sprawdzian jest przeprowadzany w kwietniu. **Obie części** są przeprowadzane jednego dnia. Poszczególne części sprawdzianu rozdzielone są przerwą.

Części sprawdzianu	Czas trwania
język polski i matematyka	80 min.
język obcy nowożytny	45 min.

Zmieni się również sposób komunikowania wyników.

Uczeń otrzyma zaświadczenie o wynikach sprawdzianu (cztery wyniki):
Ogólny wynik z części pierwszej (język polski i matematyka)
Szczegółowy wynik z języka polskiego
Szczegółowy wynik z matematyki
Wynik z części drugiej (z języka obcego nowożytnego)
Wyniki wyrażone będą w procentach

Zmiany merytoryczne

- ✓ Sprawdzian obejmuje wiadomości i umiejętności zawarte w wymaganiach określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do trzech kluczowych przedmiotów nauczanych na dwóch pierwszych etapach edukacyjnych:
 - + języka polskiego,
 - + matematyki,
 - + języka obcego nowożytnego.
- ✓ Zadania z języka polskiego i matematyki mogą być oparte na tekstach lub informacjach z zakresu historii lub przyrody.

Zmiany jakościowe

- W Sprawdzianie od roku 2014/2015 więcej niż dotychczas będzie:
- ✓ zadań sprawdzających:
 - umiejętności złożone,
 - operowanie wiedzą,
 - rozwiązywanie problemów;
 - ✓ szerszy repertuar rodzajów zadań oraz materiałów źródłowych (np. komiks, afisz, mapa).

Zadania otwarte oceniane będą według kryteriów odzwierciedlających holistyczne podejście do oceniania.

Liczba zadań w obu zestawach zadań			
	język polski	matematyka	język obcy nowożytnego
zadania zamknięte	8 - 12	8 - 12	35 - 45
zadania otwarte	2 - 4	2 - 4	-----

Typy zadań, z którymi uczniowie mogą spotkać się na sprawdzianie w 2015, zaprezentowane zostaną na przykładzie zadań z języka polskiego zaczerpniętych z *Informatora o sprawdzianie od roku szkolnego 2014/2015* opracowanego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi (...), Warszawa 2013.

j ę z y k p o l s k i	
typy zadań	formy zadań
zamknięte	WW, D, PF
otwarte	L, KO, RO
	Formy wypowiedzi, które mogą być

przedmiotem sprawdzania (podstawa programowa – j. polski)

opowiadanie z dialogiem

kartka z pamiętnika

wpis w dzienniku

list oficjalny

sprawozdanie

opis postaci

przedmiotu

krajobrazu

ogłoszenie

zaproszenie

notatka

Zadania wielokrotnego wyboru (WW)

Ten typ zadań jest doskonale znany uczniom, jednak – częściej niż dotychczas – zostaną wykorzystane do sprawdzania umiejętności złożonych.

Oto niektórzy bohaterowie komiksu pt. CALVIN I HOBBS oraz scenka z ich życia.

Calvin

mama Calvina

tata Calvina

Źródło: Bill Watterson, *Calvin i Hobbes*. *Rozwój nauki robi „brzdęk”*, tłum. Piotr W. Cholewa, Egmont Polska 2007.

Zadanie 28. (0–1) z Informatora

Dokończ poniższe zdanie – wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Mówiąc, że Calvin zobaczył *okazję*, mama używa słowa *okazja* w znaczeniu

- A. „niesamowita przygoda”.
- B. „niecodzienne, uroczyste wydarzenie”.
- C. „wyjątkowa sytuacja sprzyjająca czemuś”.
- D. „przypadkowa osoba podwożąca kogoś samochodem”.

Wymaganie ogólne

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. Uczeń [...] rozwija umiejętność poszukiwania interesujących go wiadomości, a także ich porządkowania [...].

Wymaganie szczegółowe

1.9. Uczeń wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście.

Rozwiązanie

C

Schemat punktowania

1 pkt – za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi.

0 pkt. – za zaznaczenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi.

Zadanie 29. (0–1) z Informatora

Które zdanie opisuje sytuację przedstawioną w historyjce? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

A. Calvin odwrócił uwagę mamy.

B. Zachowanie mamy umknęło uwagi Calvina.

C. Calvin wziął pod uwagę oczekiwania mamy.

D. Tata zwrócił mamie uwagę na spryt Calvina.

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja tekstów kultury. Uczeń poznaje teksty kultury odpowiednie dla stopnia rozwoju emocjonalnego i intelektualnego; [...] poznaje specyfikę literackich [...] sposobów wypowiedzi artystycznej [...].

Wymaganie szczegółowe

1.2. Uczeń określa temat i główną myśl tekstu.

Rozwiązanie

A

Schemat punktowania

1 pkt – za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi.

0 pkt. – za zaznaczenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi.

Zadanie 32. (0–1) z Informatora

Wybierz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie spośród 1–2.

Gdyby na podstawie historyjki nakręcić krótki film, to aktor powinien wypowiedzieć kwestię Calvina „No, już skończyłem” tonem głosu wskazującym na

A. zadowolenie,	ponieważ	1. calwinowi udało się zobaczyć coś, czego nie zauważyła mama.
B. rozczarowanie,		2. podstęp, który wymyślił Calvin, doskonale mu się udał.

Wymaganie ogólne

II. Uczeń poznaje teksty kultury odpowiednie dla stopnia rozwoju emocjonalnego i intelektualnego [...] poznaje specyfikę literackich i pozaliterackich sposobów wypowiedzi artystycznej [...].

Wymaganie szczegółowe

2.6. Uczeń wyodrębnia elementy składające się na widowisko teatralne (gra aktorska) [...].

Rozwiązanie

A 2

Zadania typu Prawda – Fałsz (PF)

Z tą formą zadania uczniowie spotkają się na sprawdzianie po raz pierwszy. Warto więc stosować je w sprawdzaniu bieżącym, wcześniej wyjaśniając sposób ich rozwiązywania.

Zadanie 31. (0–1) z Informatora

Dlaczego słowo *PATRZ!* zostało zapisane na rysunku wielkimi literami, powiększoną i pogrubioną czcionką? Oceń, która odpowiedź jest prawdziwa.

Zaznacz P we właściwym miejscu.

Słowo *PATRZ!* zostało zapisane na rysunku wielkimi literami, powiększoną i pogrubioną czcionką, aby

1.	oddać wrażenie ruchu postaci.	P
2.	przekazać, co bohater myśli w tej chwili.	P
3.	zobrazować głośne mówienie.	P

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja tekstów kultury. Uczeń poznaje teksty kultury odpowiednie do stopnia rozwoju emocjonalnego i intelektualnego; rozpoznaje ich konwencje gatunkowe [...].

Wymaganie szczegółowe

2.1. Uczeń dostrzega swoistość artystyczną dzieła.

Rozwiązanie

3 P

Zadanie 4. (0–1) z Informatora

W tabeli podano przykłady środków poetyckich występujących w wierszu. Zaznacz T (tak) lub N (nie) w zależności od tego, czy poprawnie określono ich rolę w utworze.

Środek poetycki i przykład	Rola w utworze		
epitet: <i>kwietniowa</i> (burza)	ukazuje podobieństwo dwóch przedmiotów do siebie	T	N
Wyraz dźwiękonaśladowczy: (deszcz) <i>bębni</i>	oddaje odgłos deszczu	T	N

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja tekstów kultury. Uczeń poznaje teksty kultury odpowiednie dla stopnia rozwoju emocjonalnego i intelektualnego [...] poznaje specyfikę literackich [...] sposobów wypowiedzi artystycznej [...].

Wymaganie szczegółowe

2.4. Uczeń rozpoznaje w tekście literackim: [...] epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy i objaśnia ich rolę.

Rozwiązanie

NT

Zadania na dobieranie (D)

Również ten typ zadań na sprawdzianie w 2015 roku pojawi się po raz pierwszy.

Zadanie 8. (0–2) z Informatora

Przeczytaj tekst. Wybierz poprawne uzupełnienie luk 8.1. i 8.2.

Droga Aniu!

Martwię się, że już od miesiąca nie rozmawiasz z Gilbertem. Lubię Was i nie rozumiem, dlaczego 8.1. _____ na niepotrzebne kłótnie. Pamiętaj, że 8.2. _____, więc już wkrótce zapomnisz o przyczynie swojego zmartwienia.

Twoja oddana przyjaciółka Diana

8.1.

- A. zabijacie czas
- B. szkoda czasu i atlasu
- C. czas leczy rany

8.2.

- A. czas to pieniądz
- B. spędzacie czas
- C. marnujecie czas

Wymaganie ogólne

- I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. Uczeń rozwija [...] umiejętność rozumienia znaczeń dosłownych i prostych znaczeń przenośnych; zdobywa świadomość języka jako wartościowego i wielofunkcyjnego narzędzia komunikacji [...].

Wymaganie szczegółowe

1.8. Uczeń rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.

Rozwiązanie

8.1. C, 8.2. C

Nowa formuła Sprawdzianu od 2015 roku wymaga, aby nie tylko poloniści, ale również matematycy, nauczyciele języków obcych, historii i przyrody bardzo wnikliwie zapoznali się z **Informatorem o sprawdzianie od roku szkolnego 2014/2015** opracowanym przez Centralną Komisję Egzaminacyjną we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi (...), Warszawa 2013. Znajdą tam szczegółowe informacje o sprawdzianie, przykładowe zadania, uczniowskie rozwiązania zadań, schematy oceniania zadań otwartych.

Systematyczna – rozpoczęta już teraz – praca z *Informatorem* a także pełna realizacja podstawy programowej oraz „oswajanie” uczniów z nowym typem zadań przyczynią się do odniesienia przez nich sukcesu na Sprawdzianie 2015.